

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

Oktatási innovációk tematikus prioritásai

Pálvölgyi Lajos

Országos Neveléstudományi Konferencia 2021.11.18-20.

Az előadás az OTKA/NKFIH 115857 számú Innova kutatás eredményeire épül

elte | ppk
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

Adatbázisok összekapcsolása, másodlagos elemzések

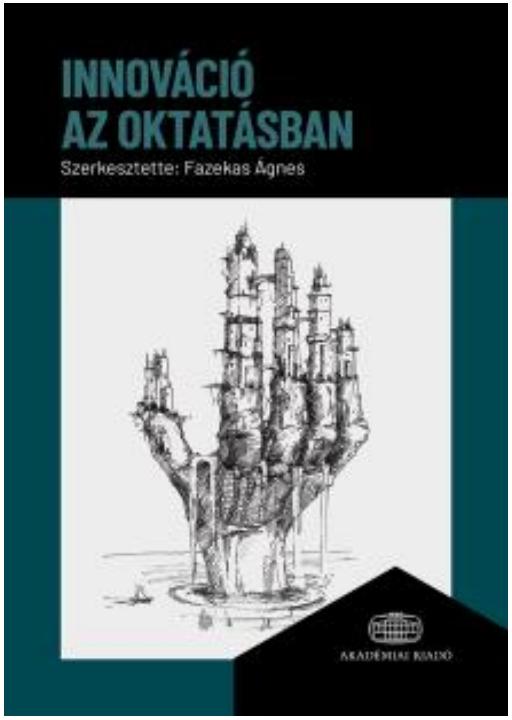
Innova kutatás

- A helyi-intézményi oktatási innovációk keletkezése, terjedése és rendszerformáló hatása (OTKA, 2016-2020)
- Elméleti keretek, módszerek és eredmények: publikációk, ONK 2020, ELTE PPK honlap
  - Halász Gábor, Fazekas Ágnes, Horváth László
  - Területi, terjedés: Pálvölgyi Lajos, Balázs Éva, Antoni-Alt Petronella
- Kvalitatív módszerek (interjúk, esettanulmányok)
- Kvantitatív módszerek (nagy minta, de nem reprezentatív)
  - Online kérdőívek (közoktatás és felsőoktatás teljes spektruma: azonos kérdőívek)
    - Szervezeti kérdőív 2016: N = 4.853
    - **Szervezeti kérdőív 2018: N = 2.042**
    - Egyéni kérdőív 2018: N = 4.025

elte | ppk
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

Innova kutatás

Jelen vizsgálat kérdései és módszerei

- Mely tartalmi területekre irányulnak a válaszadók által kiemelten megnevezett innovációk?
- Mely témák milyen súllyal jelennek meg a közoktatás és a felsőoktatás intézményeinek innovatív gyakorlatában?
- A főbb témák előfordulási gyakoriságai milyen összefüggéseket mutatnak az Innova kutatás egyes változóival?

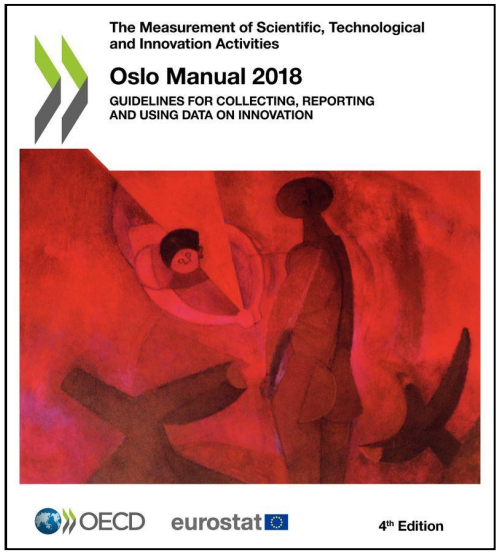
Módszerek

- Megoszlások, korrelációk, többváltozós elemzések (főképp kompozit mutatókra építve)

elte | ppk
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

Az innováció értelmezése

Innováció: az egyének vagy szervezetek gyakorlatában olyan változás következik be, amely a korábbi rutinjuktól vagy gyakorlatuktól érdemi eltérést eredményez, és aminek következtében megnő annak lehetősége, hogy a tevékenységük eredményesebbé váljon, vagy valamilyen problémát meg tudjanak oldani (Oslo kézikönyv, OECD/Eurostat, 2018).

Innováció vs. újítás

Az Innova kutatás az oktatás világában túlsúlyban lévő (Arundel-Huber, 2013) **kis innovációk** vizsgálatára fókuszál.

Ezek a mindennapi munkában kialakuló, kívülről gyakran **láthatatlan** újítások (Fuglsang, 2010; Lippke & Wegener, 2014; NESTA, 2007).

Szubjektum vs. objektum orientált megközelítés

Innova (2018): saját konkrét újítás

SZQ20 Most arra kérjük, hogy az Önök intézményében/szervezetében az elmúlt 10 évben megvalósult saját kezdeményezésű újítások közül válasszon ki egyet, amelyet Ön különösen jelentősnek tart.

Ha több ilyen volt, válassza ki azt, amelyet a legfontosabbnak tart. Azt kérjük, hogy a további kérdéseket erre a kiválasztott konkrét újításra vonatkozóan válaszolja meg. Ha nem tud ilyen újítást megnevezni, kérjük hagyja üresen a szövegdobozt. Kérjük, egyetlen tömör mondatban írja le a kiválasztott újítást olyan módon, hogy abból egyértelműen kiderüljön annak tartalma (pl. „A hallgatók bevonása az értékelésbe”, „Táblásjátékok alkalmazása a logikai gondolkodás fejlesztésére”, „Kézjelekkel történő olvasástanítás”, ”A munkaközösségi értekezletek Skype-on történő megtartása” stb.).

SZQ21 Kérjük, ha lehetséges, pár mondatban írja le itt a kiválasztott újítás legfontosabb jellemzőit (pl. fontosabb tartalmi elemek, célok, résztvevők, eredmények).

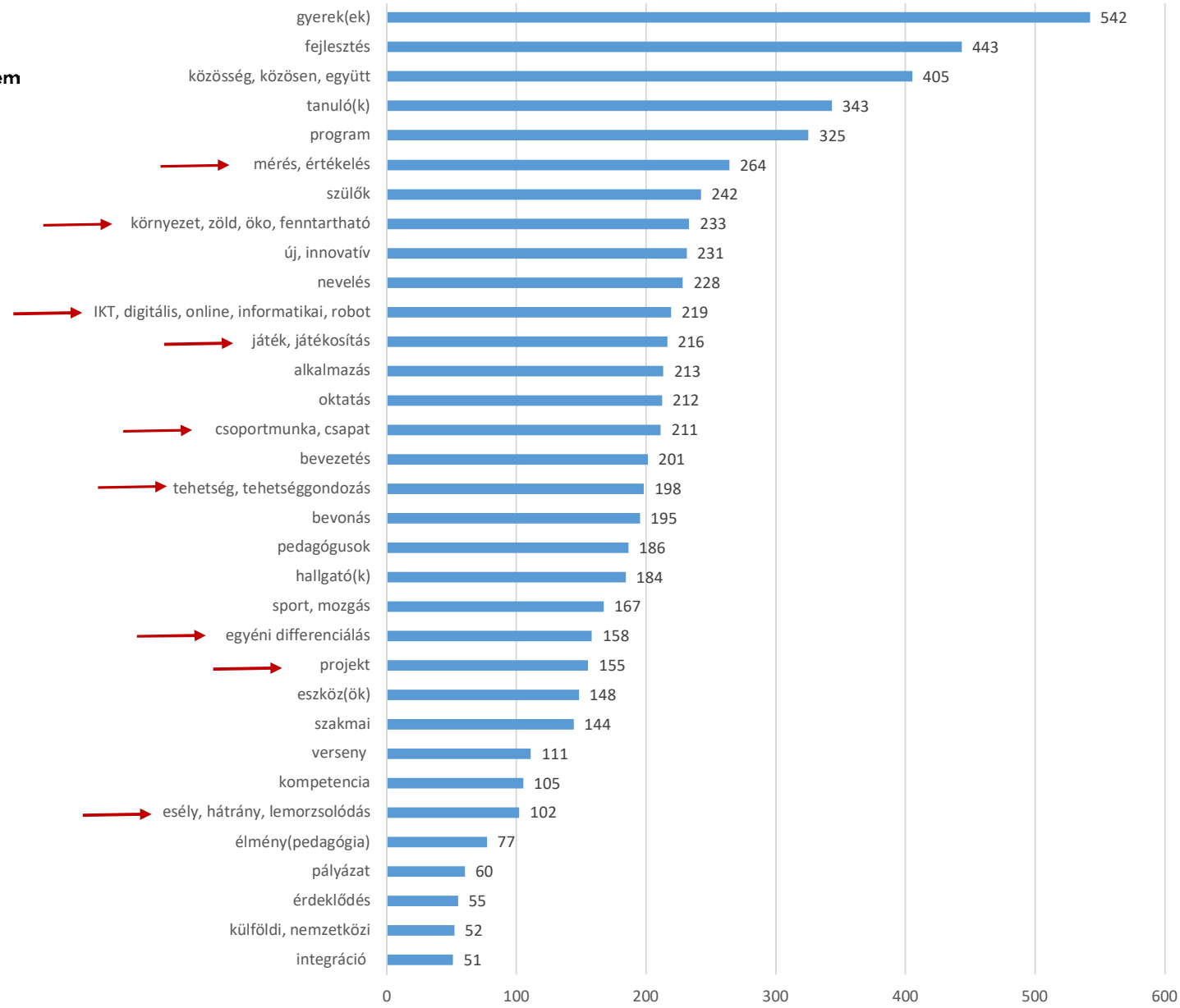
elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

Szógyakoriságelemzés (9)

Mérés, értékelés	264
Környezetpedagógia	233
Digitalizáció	219
Játékosítás	216
Csoportmunka	211
Tehetséggondozás	198
Differenciálás	158
Projekt(pedagógia)	155
Hátrányos helyzet	102
….	
Pályaorientáció	28
….	

N=2042 szervezet válaszaiból
(Szöveges választ adott: N= 1241)

elte | ppk
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

Szógyakoriságelemzés (9)

Mérés, értékelés	264
Környezetpedagógia	233
Digitalizáció	219
Játékosítás	216
Csoportmunka	211
Tehetséggondozás	198
Differenciálás	158
Projekt(pedagógia)	155
Hátrányos helyzet	102
….	
Pályaorientáció	28
….	

Esetszámok SZQ20-21 (9)

Csoportmunka	184
Mérés, értékelés	182
Digitalizáció	156
Játékosítás	146
Környezetpedagógia	124
Projekt(pedagógia)	118
Differenciálás	117
Tehetséggondozás	117
Hátrányos helyzet	67
…	
Pályaorientáció	17

SZQ29 jelölés gyakoriságok (7+2)

Kompetencia	1063
Módszerek	961
Tehetséggondozás	903
Intézményen kívüli	770
Partnerek	765
Technika, digitalizáció	727
Mérés, értékelés	702
Működés/szervezés	646
Működés/technika	419

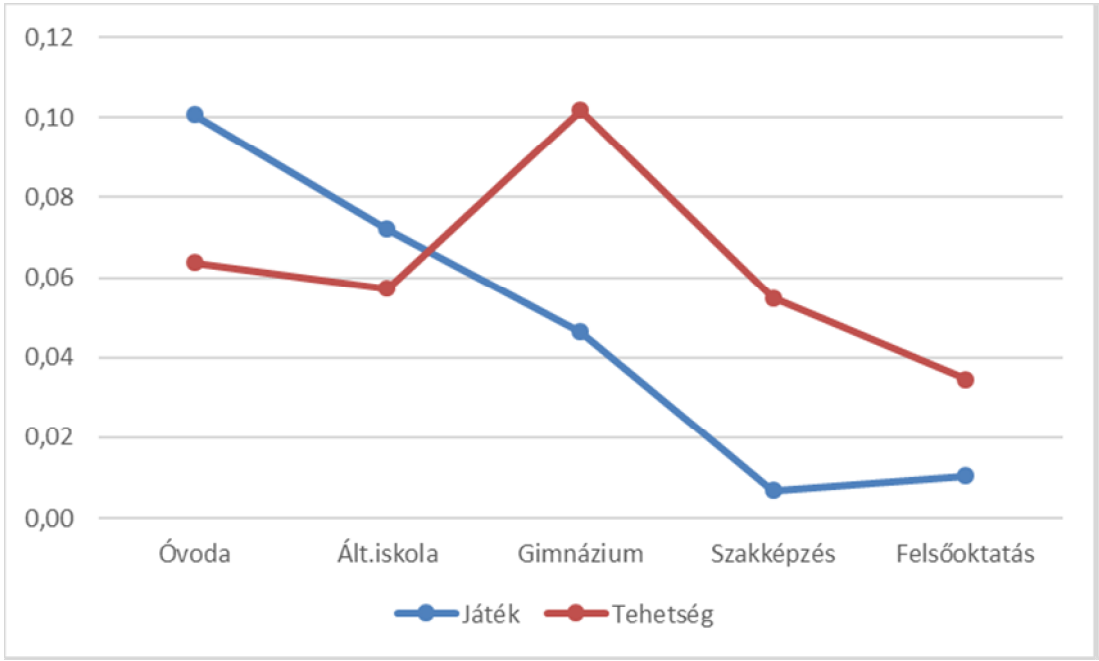
Inkább objektív

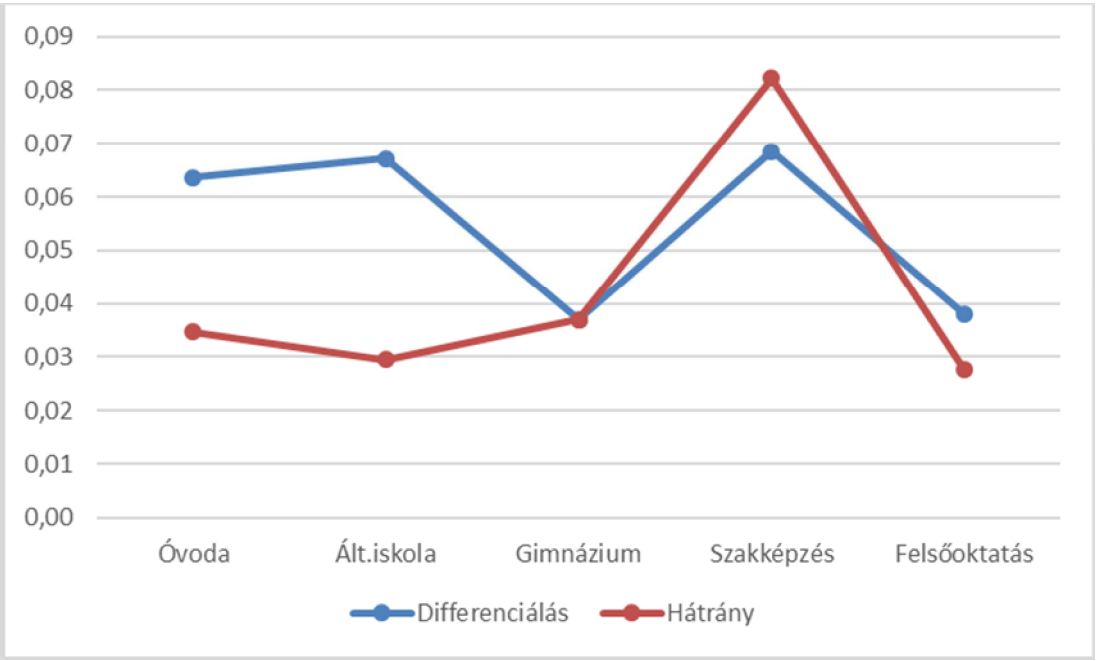
Inkább szubjektív

N=2042 szervezet válaszaiból
(Szöveges választ adott: N= 1241)

Többes esetek és többes jelölések lehetségesek.

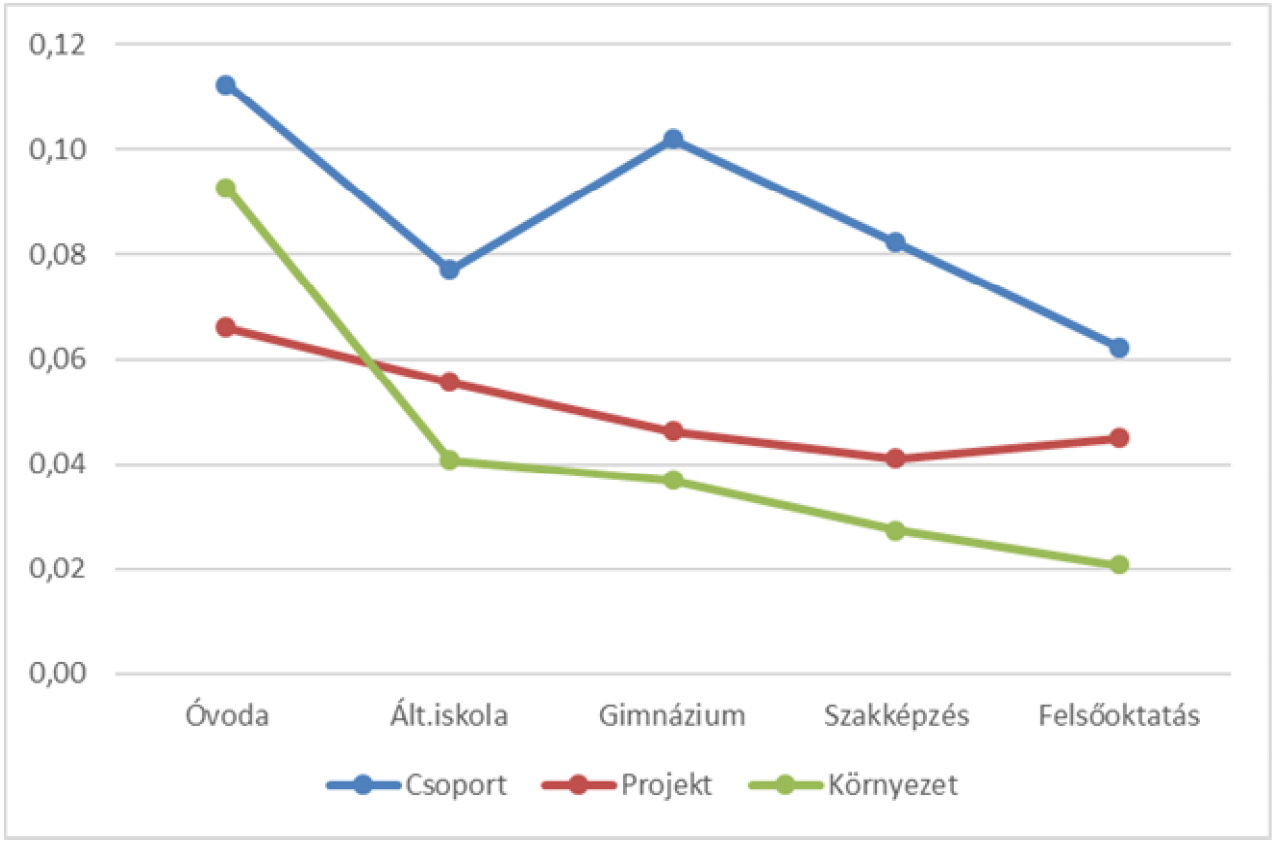
Alrendszerek szerinti gyakoriságok

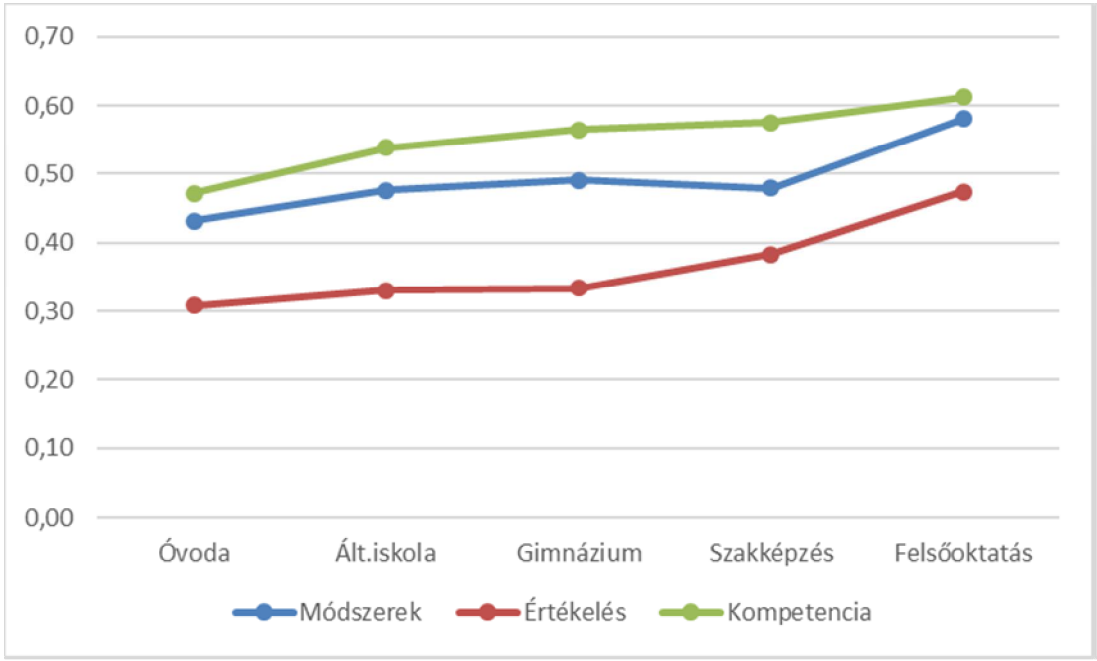
Innova 2018 szervezeti adatbázis, N = 2042 = 100% (Szöveges választ adott: N= 1241)

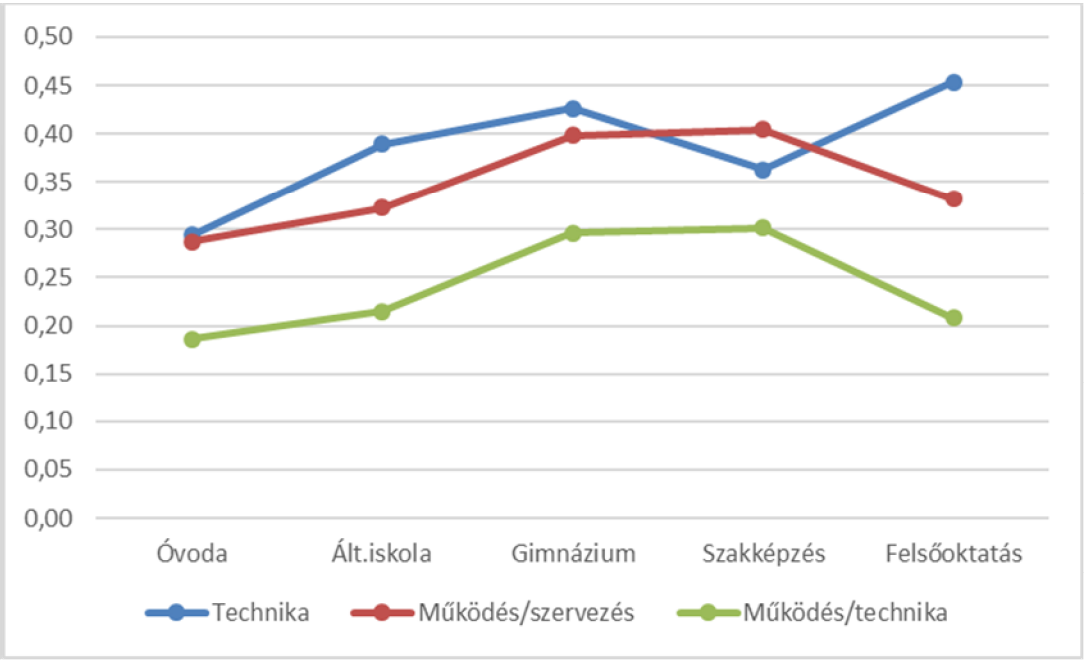
Alrendszerek szerinti gyakoriságok

Innova 2018 szervezeti adatbázis, N = 2042 = 100% (Szöveges választ adott: N= 1241)

Alrendszerek szerinti gyakoriságok (SZQ29 jelölések)

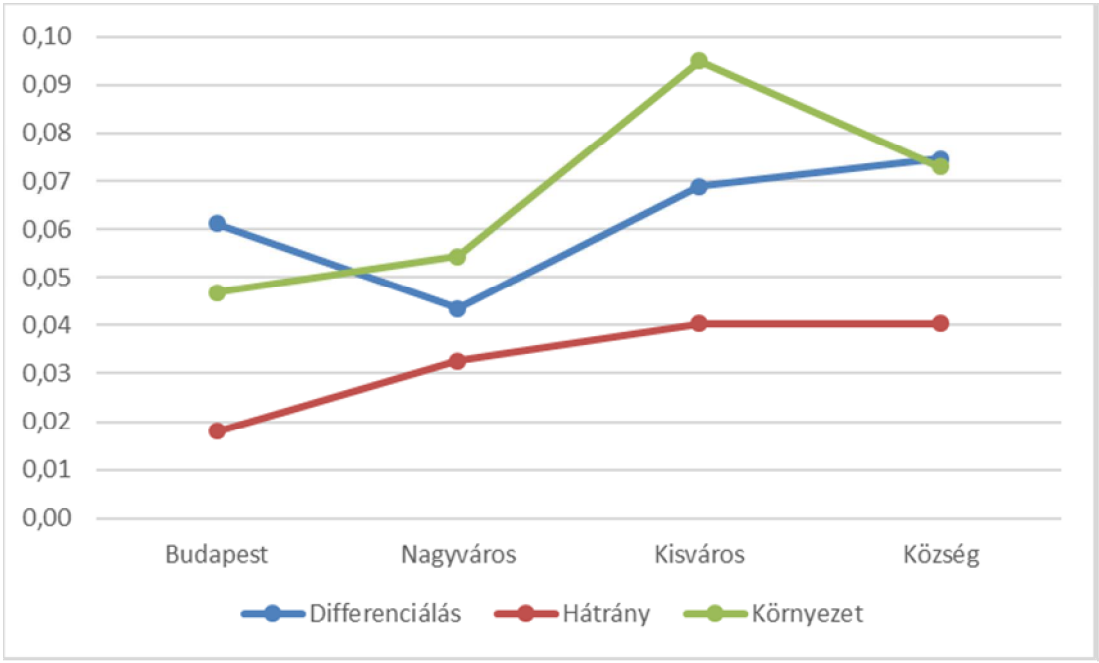

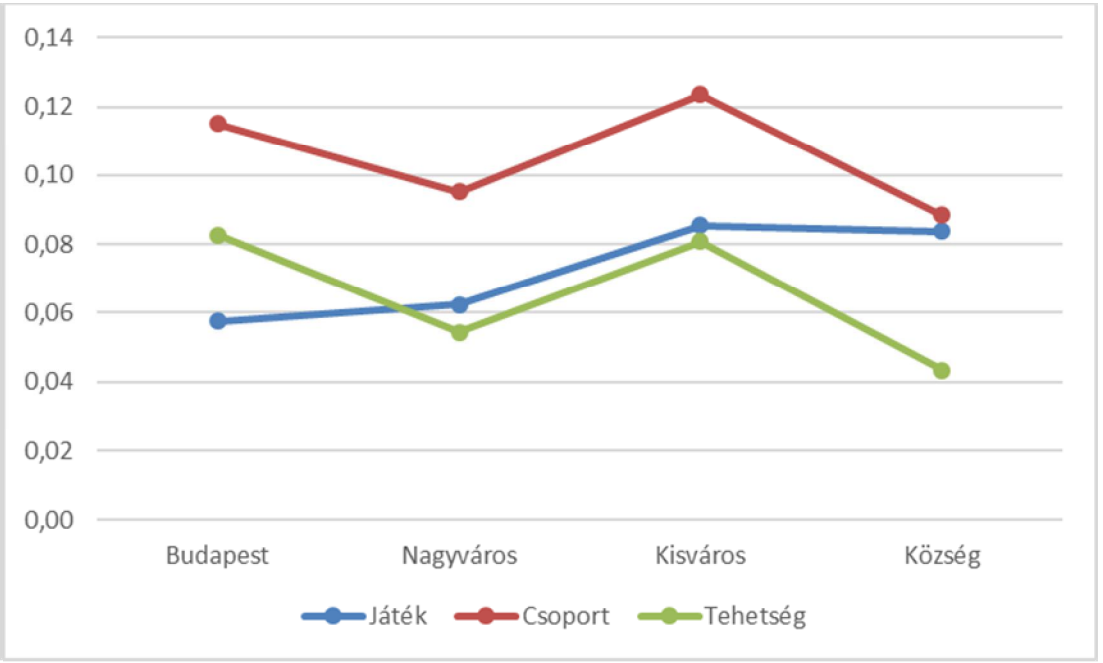
Innova 2018 szervezeti adatbázis, N = 2042 = 100% (Szöveges választ adott: N= 1241)

elte | ppk
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

Települési lejtő?

Településtípusok szerinti gyakoriságok

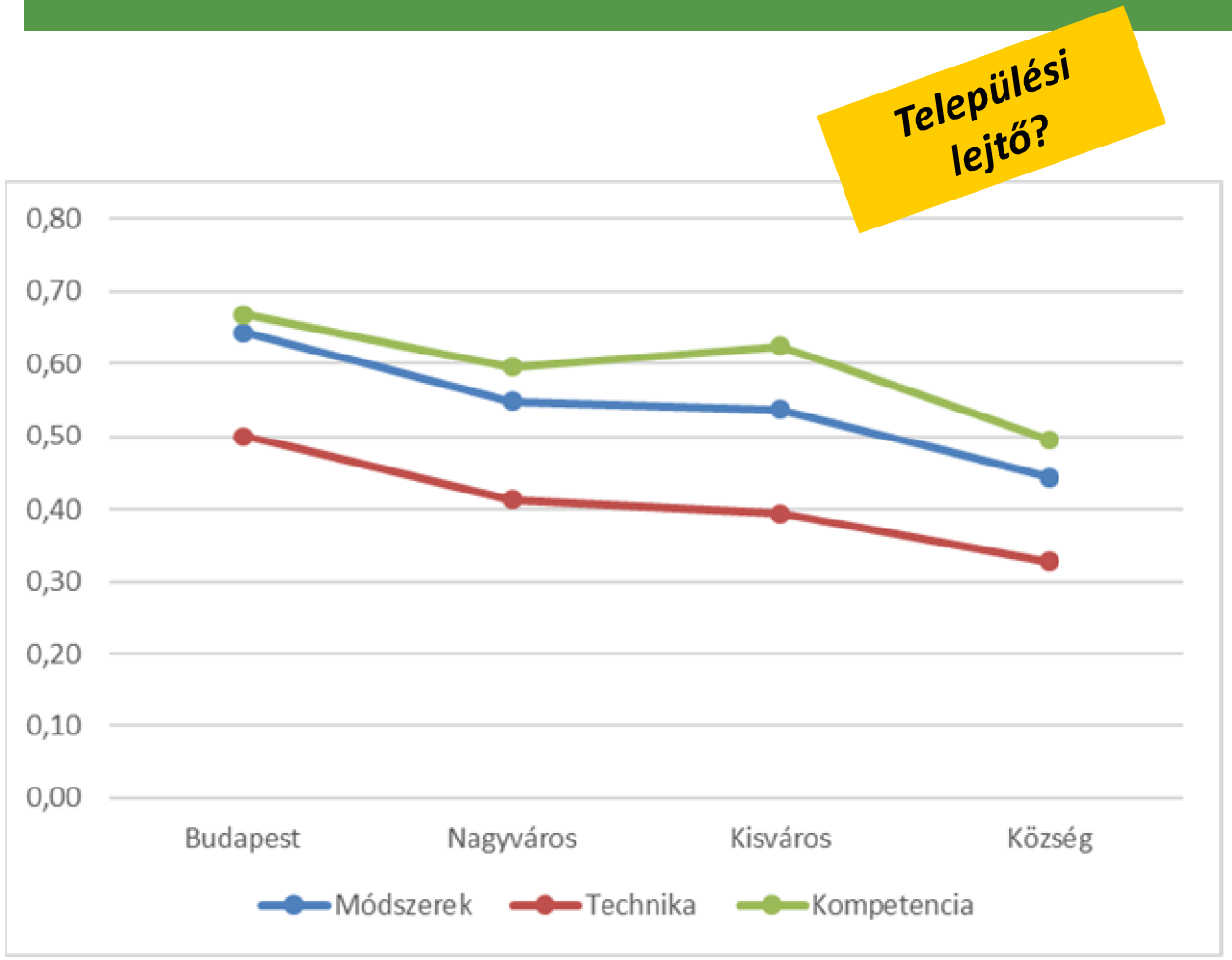

Innova 2018 szervezeti adatbázis, N = 2042 = 100% (Szöveges választ adott: N= 1241)
ANOVA szignifikancia - környezet: 0,050; tehetség: 0,031

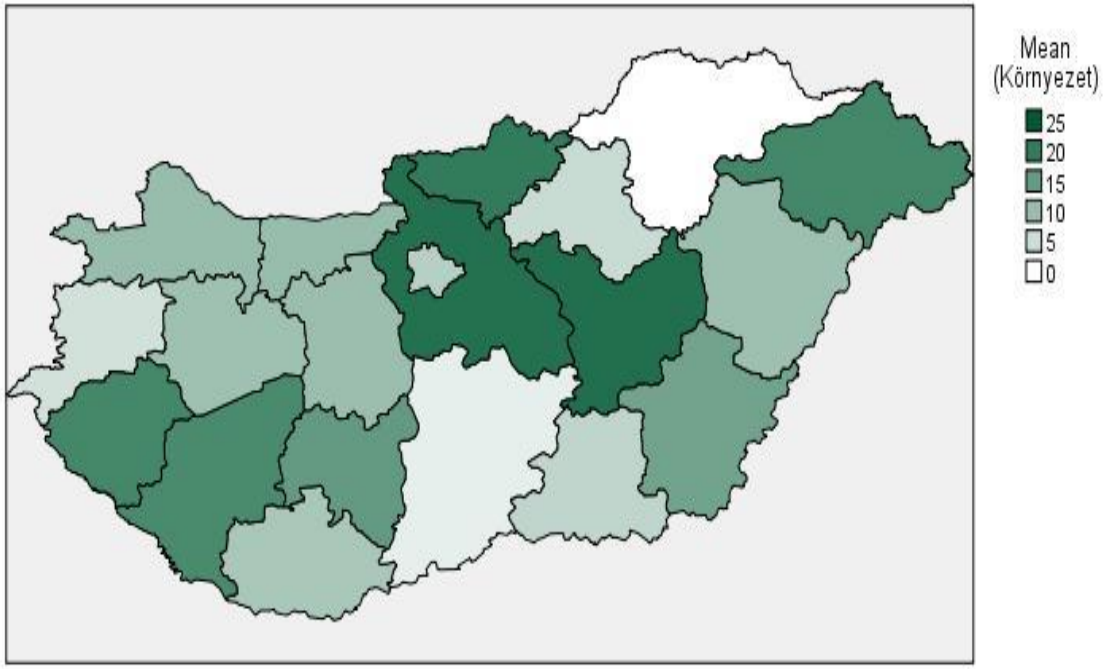
elte | ppk
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

Településtípusok szerinti gyakoriságok (SZQ29 jelölések)

Innova 2018 szervezeti adatbázis, N = 2042 = 100% (Szöveges választ adott: N= 1241)
ANOVA szignifikancia: mindhárom esetben 0,000

A fenntarthatósághoz és környezetpedagógiához kapcsolódó kiválasztott újítások aránya megyék szerint (%)

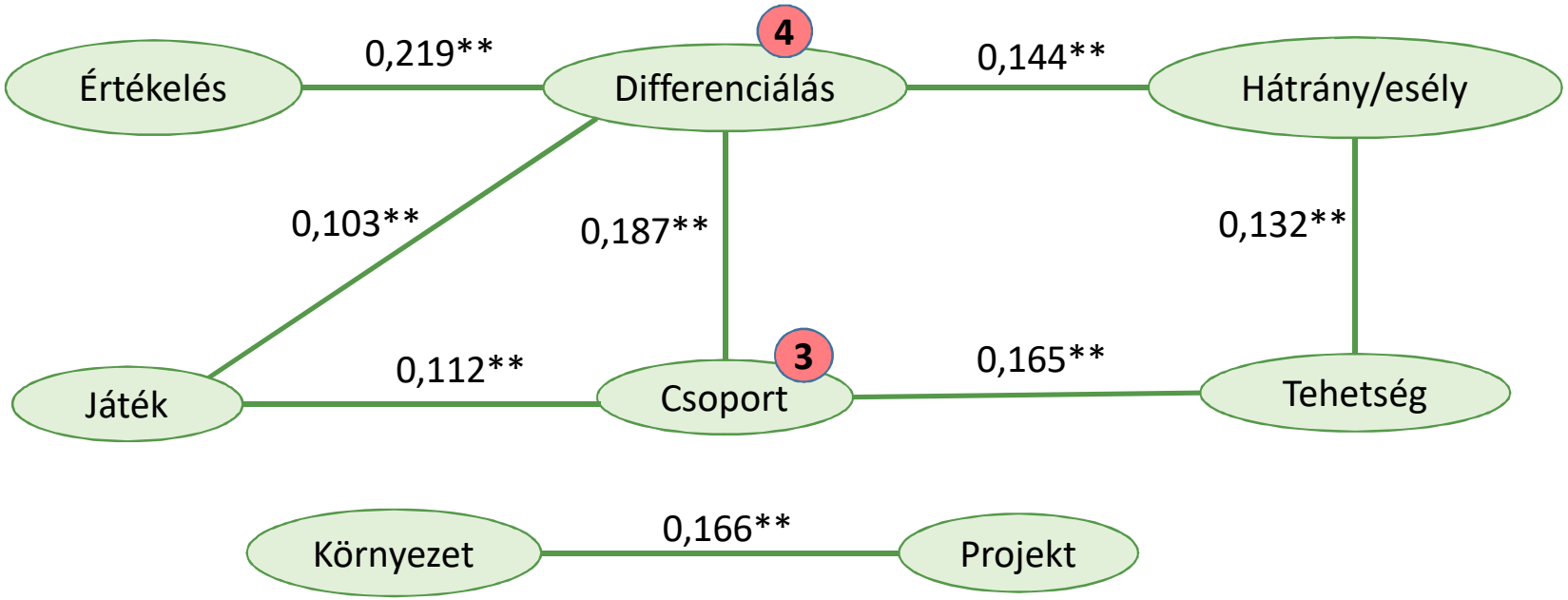
Innova 2018. évi adatfelvétel szervezeti adatbázisa alapján

Jász-Nagykun-Szolnok megye (21%)
…..
Borsod-Abaúj-Zemplén megye (0%)

ANOVA szignifikancia: 0,017

Szöveges választ adott: N= 1241 = 100%

Korrelációs kapcsolatok (SZQ20-21)

** p < 0,01 Spearman-féle korreláció Innova 2018 szervezeti adatbázis (N = 2042)

Innovációk keletkezése és eredményessége (kapcsolatok)

Jellemző	Szövegelemzés		SZQ29-es kérdés alapján						
	Környezet	Differenciálás	Módszerek	Értékelés	Kívüli	Technika	Partnerek	Kompetencia	Tehetség
27 Eredményesség	,090**			,137**	,104**	,061*	,214**		,149**
28.1 Probléma	-,140**	,114**	,128**	,254**				,107**	
28.4 Továbbképzés		,076*	,175**	,087**		,168**		,084**	
28.6 Szakmai közösség	,162**		,116**		,168**		,217**		,152**

27 - Hogyan hatott az Ön által vezetett intézmény/szervezet eredményességére a kiválasztott újítás?
28.1 - Valamilyen problémára (pl. tanulói összetétel változása, tanulási nehézségek, motiválási problémák, tanulmányi eredmények romlása stb.) kerestünk
28.4 - Továbbképzésen ismertük meg a korábban nem alkalmazott új megoldásokat
28.6 - Az adott megoldás iránt elkötelezett önkéntes szakmai közösség (pl. szakmai szervezet, társaság) tagjai lettünk

A vizsgált Innova kompozit mutatók

ÅCOMPINNOVSZ - Szervezeti innovációs aktivitás kompozit mutatója
ÅKONKRETKOMOLYSZ - A megnevezett innováció komolysága

ÅÁTADÁS - Az intézményi innováció átadására utaló mutató
ÅÁTVÉTEL- Az intézményi innováció átvételére utaló mutató

ÅSZEREDM - Többdimenziós szervezeti eredményességmutató
ÅCOMPEREDM - A szervezeti és az egyéni kérdőívek alapján képzett eredményesség
ÅSZERVDINAM - Szervezeti dinamizmus összevont mutatója

Kapcsolatok a kompozit mutatókkal

Mutató	Szövegelemzés							SZQ29-es kérdés alapján					
	Projekt	Környezet	Játék	Differenciálás	Csoport	Tehetség	Hátrány	Módszerek	Értékelés	Kívüli	Technika	Partnerek	Kompetencia
COMPINNOVSZ	,117**	,158**	,114**	,114**	,139**	,143**	,089**	,345**	,312**	,327**	,300**	,337**	,367**
COMPEREDM		,107**	,130**	,110**		,085*		,155**	,131**	,130**	,105**	,164**	,156**
ÁTVÉTEL	,049*					,075**		,171**	,183**	,186**	,167**	,192**	,201**
ÁTADÁS	,070**	,117**	,047*	,109**	,094**	,125**	,083**	,304**	,291**	,259**	,250**	,291**	,327**

Jelölések: ** p < 0,01 * p < 0,05 Spearman-féle korreláció Innova 2018 szervezeti adatbázis (N = 2042)

Jó gyakorlatok (példák)
Környezetpedagógia & projektek

- Óvodakerttel az élhető jövőért (napköziotthonos óvoda)
- Tök ügyes hét, *Zöld Óvoda* program, helyi hagyományteremtés (művelődési központ: óvoda)
- *eTwinning* projektek: környezetvédelmi projekt megvalósítása román és szlovák partnerekkel Környezetvédelemmel és természetvédelemmel kapcsolatos tanórán kívüli programok, túrák, projektnapok szervezése, madárodúk telepítése a lakótelepen (általános iskola)
- *Országos 4H Program:* iskolakert művelése, a projekt része az ökogazdálkodás mellett a természeti környezet védelme, az *Örökös Ökoiskola* cím (általános iskola)
- Projektmódszer környezetvédelem tagozatban; nemzetközi projekt, tematikus programok, kutatás, mérések, feldolgozás, prezentáció (gimnázium)
- A projektoktatás bevezetése a gyakorlatorientált környezetmérnök képzésbe (egyetem)

elte | ppk
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

Összefoglalás

- Az óvodától a felsőoktatás felé haladva:
  - a környezetpedagógiai újítások gyakorisága csökkenő,
  - a digitalizációt érintők gyakorisága növekvő tendenciát mutat,
  - a pályaorientációt érintők aránya nagyon alacsony szinten stagnál;
  - a projektpedagógiai újítások aránya csökken, de ezek tartalma, komplexitása lényegesen eltérő az egyes alrendszerekben.
- A környezetpedagógiai újítások szignifikánsan gyakoribbak a kevésbé urbánus térségekben
- Az innovációk keletkezésében főképp a problémák játszanak szerepet, de fontosak a továbbképzések és a szakmai közösségek is
- A differenciálás és a csoportmunka különösen sok mástémájú innovációhoz kapcsolódik
- A vizsgált témákban újítók körében gyakrabban fordul elő az innovációk továbbadása

Irodalom

Arundel, A., Huber, D. (2013). From too little to too much innovation? Issues in measuring innovation in the public sector. Structural Change and Economic Dynamics, 2013, vol. 27, issue C, 146-159

ELTE PPK Innova honlap: https://nevtud.ppk.elte.hu/content/produktumok-letoltheto-dokumentumok.t.5823?m=2668

Fazekas, Á., Halász, G., Horváth, L., Pálvölgyi, L., Balázs, É., & Antoni-Alt, P. (2021). Innováció az oktatásban. Az Innova kutatási projekt záró kötete. Akadémiai Kiadó, DOI: 10.1556/9789634547143

Fuglsang, L. (2010). Bricolage and invisible innovation in public service innovation. Journal of Innovation Economics & Management 1 (5). pp. 67-87

Halász, G., Fazekas, Á., Lukács, T. (szerk.) (2020). Az innovációs folyamatok dinamikája az oktatási ágazatban. Akadémiai Kiadó, DOI: 10.1556/9789634545613

Halász, G., Kovács, I.V., Pálvölgyi, L. (szerk.) (2021). Oktatás, technológia, innováció: Helyzetkép és stratégia. Akadémiai Kiadó, DOI: 10.1556/9789634547280

Lippke, L., Wegener, C. (2014). Everyday innovation – pushing boundaries while maintaining stability. Journal of Workplace Learning. Vol. 26. Issues 6/7. pp.376 - 391

NESTA (2007). Hidden Innovation How innovation happens in six 'low innovation' sectors. London Innovation in education. NESTA Report to DTI, Volume H1/02 p. 72

OECD/Eurostat (2018). Oslo Manual 2018: Guidelines for Collecting, Reporting and Using Data on Innovation, 4th Edition, The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities, OECD Publishing, Paris/Eurostat, Luxembourg

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

Köszönjük a figyelmet!

Ez az előadás „A helyi innovációk keletkezése, terjedése és rendszerformáló hatása az oktatási ágazatban” („Innova kutatás” - OTKA/NKFIH azonosító: 115857) c. kutatás eredményeire épül

ppk.elte.hu